

Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling: Europa investeert in zijn platteland

Regiebureau POP

Jaarverslag 2006

Inhoudsopgave

0. Voorwoord	1
1. Inleiding	2
2. Comité van Toezicht POP Nederland	3
3. Planning en control	5
4. Wijzigingen van het POP	8
5. Programmabegeleiding en -toezicht	9
6. Voorbereidingen programmaperiode 2007-2013	11
7. Specifieke onderwerpen	14
8. Communicatie	15
9. Personele en managementinformatie	16

Bijlagen

1. Samenstelling Comité van Toezicht POP in 2006	17
2. Medewerkers Regiebureau POP in 2006	18

Foto's

De foto's op pagina 3, 4 en 14 van dit jaarverslag zijn van het Regiebureau POP. De overige foto's zijn afkomstig uit de brochure "Bewegend platteland, EU in Nederland, 15 projecten plattelandsontwikkeling 2000-2006".

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2006 van het Regiebureau Plattelandsontwikkelingsprogramma (Regiebureau POP). 2006 was het jaar waarin het Regiebureau POP velerlei werkzaamheden heeft verricht voor de afronding van het lopende plattelandsontwikkelingsprogramma 2000 – 2006 (POP1), en waarin het intensief betrokken is geweest bij het opstellen van het Programmadocument voor de periode 2007 - 2013 (POP2).

Wat de afronding van POP1 betreft, kunnen we concluderen dat een en ander naar tevredenheid is verlopen. Dit alles mede dankzij de grote inspanningen van de betaalorganen en van de medewerkers van het Regiebureau POP, vooral in de laatste maanden voorafgaand aan de afsluiting van het programma.

Het beschikbare EU-budget van € 435,1 miljoen is volledig gerealiseerd!

Ter gelegenheid van de afronding van POP1 heeft het Regiebureau POP opdracht gegeven voor het vervaardigen van de brochure "Bewegend platteland, EU in Nederland, 15 projecten plattelandsontwikkeling 2000-2006". In deze brochure worden, zoals de titel al aangeeft, vijftien projecten belicht die in de periode 2000-2006 dankzij POP-geld uitgevoerd konden worden. De diversiteit aan projecten, maar vooral ook het enthousiasme dat uit de verhalen spreekt, geeft een goed beeld van het belang van de EU-gelden.

De werkzaamheden in het kader van POP2 hebben vooral in het licht gestaan van de afronding van de Nationale Plattelandsstrategie (NPS) en de verdere uitwerking daarvan in het Programmadocument POP2. Het Programmadocument POP2 is het concrete 'werkplan' voor de periode 2007-2013. Het is geschreven onder verantwoordelijkheid van het Programmateam POP2, waarin Rijk en provincies intensief hebben samengewerkt. Ondergetekende is sinds april 2005 tevens de programmamanager van dit project.

Het Regiebureau POP heeft het secretariaat van het project gevoerd, de vergaderstukken voorbereid, (in)formeel overleg met de Europese Commissie geïnitieerd, en de algemene coördinatie verzorgd. Het Programmadocument is op 8 december door de Ministerraad vastgesteld en op 14 december in een Algemeen Overleg in de Tweede Kamer besproken.

Op 27 december 2006 is het formeel ingediend bij de Europese Commissie. Het programma is op 20 juni 2007 goedgekeurd.

Samengevat kan worden geconcludeerd dat 2006 voor het Regiebureau POP een druk, maar succesvol jaar is geweest.

Ook is 2006 het jaar geweest waarin Rijk en provincies hebben besloten het Regiebureau POP voort te zetten voor de looptijd van POP2. Een stimulerend besluit voor het Regiebureau: we zullen uiteraard alles in het werk stellen om het in het bureau gestelde vertrouwen ook de komende periode waar te maken!

Hans Zwetsloot
Hoofd Regiebureau POP/Programmamanager POP2

1. Inleiding

In dit jaarverslag wordt een terugblik gegeven op de voornaamste werkzaamheden van het Regiebureau POP in 2006.

Het beschrijft enerzijds de kerntaken van het Regiebureau POP in het kader van de afronding van POP1, anderzijds de belangrijkste werkzaamheden ten behoeve van de ontwikkeling het Programmadocument voor POP2. Ook wordt in het jaarverslag melding gemaakt van enkele specifieke onderwerpen, zoals de begeleiding van de totstandkoming van een hanteerbaar ex post evaluatiekader en de ontwikkeling van de brochure "Bewegend platteland, EU in Nederland, 15 projecten plattelandsontwikkeling 2000-2006".

Tot slot vindt u in dit jaarverslag informatie over de belangrijkste personele en managementaangelegenheden in 2006.

Trekpaarden voor melk en vertier (Zeeland)

2. Comité van Toezicht POP Nederland

Het Comité van Toezicht POP Nederland (C.v.T.) heeft in 2006 eenmaal vergaderd, te weten op 6 september 2006. Deze bijeenkomst stond in het teken van de formele afronding van POP1 en had daarom het karakter van een brede bestuurlijke afsluiting van de lopende programmaperiode. Deze keer waren dan ook de gedeputeerden landelijk gebied van alle provincies uitgenodigd. Tijdens het overleg is gesproken over de financiële afronding van POP1, en de aanzienlijke schommelingen die geconstateerd waren in de prognoses voor de mogelijke over- dan wel onderbestedingen per 15 oktober 2006 (de einddatum voor de financiële afronding van POP1). Het Regiebureau POP heeft in deze vergadering het mandaat gekregen om een en ander ter afronding van POP1 in goede banen te leiden.

Daarnaast is het rapport "Minder en beter" besproken en geaccordeerd. Dit rapport is in 2005 opgesteld door Ecorys Nederland bv. Het bevat een ex post evaluatiekader voor POP1 met een aanzienlijke inperking van het aantal nationale evaluatievragen en -indicatoren. Waar streefwaarden ontbraken zijn de indicatoren alsnog voorzien van een kwantitatieve dan wel kwalitatieve streefwaarde.

Het Comité van Toezicht POP Nederland 2000-2006

Het C.v.T. heeft verder kennis genomen van de voortgangsrapportage van het POP over het jaar 2005, die is ingediend bij de Europese Commissie. Daarnaast heeft het C.v.T. kennis genomen van de voortgang van de ontwikkeling van de Nationale Plattelandsstrategie Nederland (NPS) en de verdere uitwerking daarvan in het Programmadocument POP2. Er werd geconstateerd dat er een spanning bestaat tussen de wijze waarop de fiches voor de assen 3 en 4 volgens de Europese eisen uitgewerkt moeten worden, en de bestuurlijke filosofie hieromtrent binnen Nederland: provincies streven naar maximale flexibiliteit. Het C.v.T. benoemde het belang van het vinden van een nieuw evenwicht tussen functionaliteit en verantwoordingsplicht.

Ten slotte overhandigde de voorzitter van het C.v.T. een exemplaar van de brochure "Bewegend platteland, EU in Nederland, 15 projecten plattelandsontwikkeling 2000-2006" aan mevrouw Edelenbosch die de brochure namens de gedeputeerden landelijk gebied in ontvangst nam, en aan de heer Tarno, vertegenwoordiger van de Europese Commissie.

Overhandiging brochure aan mevr. Edelenbosch

Overhandiging brochure aan dhr. Tarno

Het C.v.T. concludeerde dat een dergelijke brochure een goed middel is om een beeld neer te zetten van een ondernemende overheid, het plattelandsbeleid onder de aandacht te brengen, en om het publiek te laten zien wat er met Europees geld tot stand gebracht kan worden. De vergadering werd feestelijk afgesloten met een toast van de voorzitter op de goede afsluiting van POP1 en een goede start van de volgende programmaperiode.

Het Regiebureau heeft het secretariaat van het C.v.T. gevoerd, de voorbereiding van de stukken verzorgd, en de voorbereidende ambtelijke afstemming gecoördineerd.

3. Planning en control

Realisatie POP 2006

Eind 2004 heeft het C.v.T. het Regiebureau POP opdracht gegeven om de POP-budgetten te bewaken via een strakke regie. Het bereiken van maximale benutting van de beschikbare EU-middelen was hiervan het doel. Daarbij heeft het C.v.T. onder meer ingestemd met een mogelijkheid van overprogrammering tot circa 10%, teneinde *vrijval*¹ (en dus onderbesteding) te voorkomen.

Op grond van de financiële POP-tabel was per eind 2005 voor het POP-jaar 2006 een budget van € 48,5 miljoen beschikbaar. Bij de herverdeling van de budgetten over de lidstaten in het voorjaar van 2005 had de Europese Commissie namelijk een korting van € 4,5 miljoen doorgevoerd op het budget voor Nederland voor 2006. Hierdoor bedroeg het totaalbudget nog slechts € 412,5 miljoen in plaats van de oorspronkelijk toegewezen enveloppe van € 417 miljoen. Nederland heeft daarop bezwaar aangetekend bij de Europese Commissie. Bij de definitieve toewijzing van budgetten aan de lidstaten in april 2006 heeft de Commissie deze korting weer ongedaan gemaakt en is bovendien een extra budget van € 4,1 miljoen aan Nederland toegewezen. Inclusief de modulatiegelden die per 1 januari 2006 beschikbaar waren gekomen, kwam het totale EU-budget voor Nederland voor de periode 2000 – 2006 hiermee op € 435,1 miljoen.

Eind 2005 heeft het Regiebureau POP geconstateerd, dat het bedrag aan aangegane verplichtingen voor 2006 het op dat moment beschikbare budget overschreed met aanzienlijk meer dan de afgesproken 10%. Onder andere bij het Programma Beheer bleek dit het geval te zijn. Per 31 december 2005 bedroeg het geraamde tekort voor POP-jaar 2006 ruim € 30 miljoen aan EU-cofinancieringsgelden. De ervaring leert dat circa 10% van de aangevraagde POP-cofinanciering in het algemeen niet tot uitbetaling komt. Bijvoorbeeld doordat projecten niet, of slechts gedeeltelijk, worden gerealiseerd, of doordat de uiteindelijke kosten lager uitvallen dan bij aanvraag van de subsidie was ingeschat.

De verwachting was dat de problematiek daarmee niet geheel zou 'verdampen'. Daarom heeft het Regiebureau POP verschillende acties in gang gezet om het eventuele tekort aan EU-budget op te lossen. Zo is er gebruik gemaakt van de mogelijkheid om EU-gelden die vanwege geconstateerde onregelmatigheden teruggevorderd moesten worden bij de eindbegunstigden, opnieuw te benutten voor andere projecten. Ook werd het tekort voor een deel opgelost doordat de Europese Commissie in april 2006 het EU-budget dat aan Nederland was toegewezen voor het POP-jaar 2006 met € 4,1 miljoen verhoogde.

Er is strak de hand gehouden aan de uiterste indieningsdata voor subsidievestigings- en declaratieverzoeken. Bij projecten die niet tijdig in voldoende mate waren afgerond of waar het subsidievestigingsverzoek niet tijdig was ingediend, werd het subsidiebedrag naar beneden bijgesteld dan wel op 0 vastgesteld. Verder zijn er per regeling declaratieplafonds vastgesteld en is aan de betrokken regelingseigenaren gevraagd om de eventuele tekorten aan EU-budget te dekken via nationale financiering. Daarnaast zijn de mogelijkheden geanalyseerd om uitgaven "door te schuiven" en in het kader van de overgangmaatregelen te financieren uit het budget van POP2. Hiervan is overigens geen gebruik gemaakt, met uitzondering van de meerjarige uitgaven en een aantal regelingen waarover het C.v.T. reeds had besloten.

Het Regiebureau POP heeft de financiële stand van zaken vooral in de laatste maanden en dagen nauwgezet bewaakt. Mede dankzij de overprogrammering, maar ook door de inzet van "reserveprojecten", is het budget dat voor 2006 beschikbaar was (€ 71,1 miljoen) ruimschoots benut. Er is in totaal voor ruim € 72,8 miljoen in Brussel gedeclareerd, terwijl voor ± € 1,1 miljoen is verrekend met het restant van het in 2000 ontvangen voorschot.

¹ Vrijval doet zich voor bij projecten die niet tijdig tot uitbetaling komen en/of komen te vervallen. Dit heeft onderbesteding tot gevolg.

30 juni-rapportage

Jaarlijks moeten verschillende rapportages over het POP aan de Europese Commissie worden geleverd. Zo moet op grond van Vo. 817/2004 vóór 30 juni een beleidsinhoudelijke voortgangsrapportage worden opgesteld over het afgelopen kalenderjaar. Dit is de zogenoemde 30 juni-rapportage. Het Regiebureau POP coördineert het aanleveren van de benodigde gegevens per maatregel en de beheersverslagen van de betaalorganen. Mede op basis van deze gegevens stelt het Regiebureau POP de rapportage op, die de goedkeuring behoeft van het C.v.T. Op 6 juni 2006 is een verzoek tot goedkeuring schriftelijk voorgelegd aan de leden van het C.v.T. Nadat het C.v.T. had ingestemd met de rapportage heeft het Regiebureau POP de voortgangsrapportage over 2005 op 28 juni 2006 aan de Europese Commissie toegestuurd.

30 september-rapportage

Jaarlijks moet uiterlijk op 30 september bij de Europese Commissie een raming worden ingediend van de uitgaven per maatregel in het lopende POP-jaar (tot en met 15 oktober) en de verwachte uitgaven in het volgende boekjaar van POP. Gelet op de afronding van het Programma in 2006, heeft de Europese Commissie laten weten dat in 2006 geen 30 september-rapportage ingediend hoefde te worden.

Afronding POP 2000 – 2006

In mei 2006 kreeg Nederland van de Europese Commissie het bericht dat het gedeclareerde bedrag voor de maatregelen q (waterbeheer) en n (basiszorg) de plafonds voor deze maatregelen, zoals opgenomen in de financiële POP-tabel, zouden hebben overschreden. Hierdoor zou deze declaratie naar de mening van de Commissie mogelijk niet geheel voor EU-cofinanciering in aanmerking komen. Nederland heeft hiertegen bezwaar aangetekend, aangezien de Europese Commissie pas in april 2006 de officiële beschikking voor de verhoging van het POP-budget 2006 had afgegeven. Vóór dat moment was het voor Nederland niet mogelijk deze budgetverhoging en de daarmee samenhangende verschuiving van budgetten tussen de maatregelen formeel te notificeren via de financiële POP-tabel.

De brief van de Europese Commissie over de overschrijding was evenwel aanleiding om de maandelijks in te dienen declaraties vooraf te checken op mogelijke overschrijding van de maatregelplafonds van de financiële POP-tabel, en om zonodig budgetverschuivingen tussen de maatregelen door te voeren met een notificatie van de financiële POP-tabel bij de Europese Commissie.

15 oktober 2006 was formeel de laatste dag waarop nog uitgaven konden worden gedaan in het kader van POP1. Omdat 15 oktober op een zondag viel, was in de praktijk vrijdag de 13e (!) de laatste dag. Desondanks is de afsluiting goed verlopen. In de weken voor 13 oktober is er door de betaalorganen Dienst Landelijk Gebied (DLG) en Dienst Regelingen (DR) en het Regiebureau POP hard gewerkt om alles af te handelen binnen de voorschriften van de EU.

De betaalorganen DLG en DR hebben daarnaast met name in de periode van begin september tot half oktober hard gewerkt om alle projecten en reserveprojecten tijdig te behandelen en zo eventuele onderbesteding te voorkomen. Uiteindelijk heeft Nederland het gehele bedrag van € 435,1 miljoen dat voor de periode 2000 – 2006 beschikbaar was, bij de Europese Commissie kunnen declareren.

Aan de rijksregelingen is voor circa € 38,1 miljoen aan cofinancieringsgeld van de EU ten goede gekomen. Aan het provinciale programma € circa 35,8 miljoen. Hiermee zijn de EU-middelen die tijdens de periode 2000 - 2006 beschikbaar waren voor Nederland volledig benut.

Het totaaloverzicht voor POP1, verdeeld over de vooraf gestelde doelen, geeft het volgende beeld:

Vergelijking POP-tabel 2000 met definitieve tabel 2006

	EU-bijdrage POP-tabel 2000	EU-bijdrage POP-tabel 2006
1. Duurzame landbouw	138,0	142,8
2. Natuur en landschap	175,0	140,0
3. Waterbeheer	41,6	72,5
4. Diversificatie	8,1	8,9
5. Recreatie en toerisme	16,4	22,1
6. Leefbaarheid	27,9	44,1
7. Andere acties	<u>10,0</u>	<u>4,7</u>
Totaal POP	417	435.1

Per betaalorgaan is in 2006 verwerkt:

DR : € 31,7 mln. (w.v. € 27,4 mln. Rijk en € 4,3 mln. provincies);

DLG: € 42,2 mln. (w.v. € 10,7 mln. Rijk en € 31,5 mln. provincies).

Agrarisch natuurbeheer (Noord-Holland)

4. Wijzigingen van het POP

Wijzigingsverzoek 2005

Het STAR-comité is op 22 maart 2006 akkoord gegaan met het Nederlandse POP-wijzigingsverzoek dat eind 2005 bij de Europese Commissie was ingediend. Formele goedkeuring van de Europese Commissie volgde op 15 mei 2006.

De wijziging betrof een aanpassing van de voorschriften voor Goede Landbouw Praktijken (GLP) en de vergoedingen voor agrarisch natuurbeheer in verband met de nieuwe mestwetgeving, die per 1 januari 2006 in werking was getreden.

Met deze wijziging kon ook invulling worden gegeven aan een maatregel op het gebied van voedselkwaliteit. Het gaat om een nieuwe regeling voor biologische landbouwbedrijven (in omschakeling), waarbij boeren een vergoeding kunnen krijgen voor de kosten die verbonden zijn aan certificering.

En tot slot hield de wijziging een uitbreiding in van de Subsidieregeling Agrarisch Natuurbeheer (SAN) met een ganzen- en smientenpakket en een natuurbraakpakket.

Wijzigingsverzoek 2006

Op 12 april 2006 ontving Nederland van de Europese Commissie de officiële beschikking voor de verhoging van het EU-budget voor 2006 naar € 71,1 miljoen. Deze ophoging is verwerkt in de financiële POP-tabel. De Europese Commissie heeft laten weten dat de gewijzigde financiële POP-tabel ter goedkeuring aan haar moest worden voorgelegd via een formeel wijzigingsverzoek. Aangezien het hier ging om de ophoging van de totale enveloppe voor 2000 – 2006 kon in dit geval niet worden volstaan met een notificatie. Na goedkeuring door het C.v.T. via een schriftelijke ronde is het wijzigingsverzoek op 15 mei 2006 bij de Europese Commissie ingediend en op 1 augustus 2006 formeel goedgekeurd.

Notificaties, inhoudelijk

In juni 2005 had Nederland via een notificatie een verzoek ingediend bij de Europese Commissie om de lijst met probleemgebieden in het POP uit te breiden met een kleinschalig zandgebied rond Sint Oedenrode. De provincie Noord-Brabant wil de mogelijkheid hebben de boeren in dit gebied een compensatie te geven voor de extra kosten, die samenhangen met de kleine percelen die het gebied kenmerken. Aanwijzing van Sint Oedenrode als probleemgebied in het POP zou een legale basis bieden voor het verstrekken van dergelijke vergoedingen. De melding vormde een aanvulling op de uitbreiding van probleemgebieden (Less Favoured Areas) die in april 2005 geaccordeerd was. Naar aanleiding van een vragenlijst die de Europese Commissie had gestuurd, heeft Nederland eind december 2005 een uitgebreide nadere uitleg en onderbouwing voor de melding gegeven. Eind maart 2006 heeft de Europese Commissie desondanks laten weten dat de notificatie niet in werking kon treden, omdat naar haar oordeel niet voldaan was aan de van toepassing zijnde EU-verordeningen. Gelet op de korte termijn die nog restte tot afsluiting van het programma en gelet op de aangekondigde algemene evaluatie van het Less Favoured Areas-beleid van de EU, is besloten deze notificatie in het kader van POP1 niet verder voort te zetten.

Financiële notificaties

In 2006 zijn in totaal zes notificaties van de financiële tabel ingediend. De naderende afsluiting van POP1 en de voorschriften² ten aanzien van de financiële tabel, uitbetalingen en declaraties waren hiervoor de reden. Het grote aantal notificaties heeft alles te maken met de relatieve onzekerheid over de bedragen, die door (eind)begunstigden geclaimd zouden worden, in combinatie met het streven om het totale POP-budget te benutten. Die onzekerheid heeft tot het einde geduurd. Een en ander heeft aardig wat voeten in de aarde gehad en het heeft de (financiële) medewerkers van het Regiebureau POP en de betaalorganen veel tijd gekost. Maar, zoals hiervoor al is aangegeven, de inspanningen hebben ertoe geleid, dat het totale beschikbare EU-budget ook daadwerkelijk is gerealiseerd.

² Financiële middelen mogen slechts aan (eind)begunstigden worden betaald en in Brussel worden gedeclareerd als de betaling past binnen de formeel door de Europese Commissie goedgekeurde financiële tabel.

5. Programmabegeleiding en -toezicht

Voor de uitvoering van taken op het gebied van programmabegeleiding en -toezicht neemt het Regiebureau POP deel aan een aantal reguliere overlegstructuren en vervult het een helpdesk-functie.

Overlegstructuren

Het Regiebureau POP heeft een bijdrage geleverd aan de volgende reguliere overleggen:

- Het Elf Provinciën Overleg

In het Elf Provinciën Overleg (EPO) van de provinciale POP-coördinatoren en vertegenwoordigers van de betaalorganen worden uitvoeringstechnische zaken besproken die betrekking hebben op de provinciale programma's. Het Regiebureau POP voert sinds begin 2004 het secretariaat van dit overleg. Het EPO is in 2006 tweemaal bijeen geweest. Gelet op de afronding van POP1 heeft in juni een afsluitende EPO-vergadering plaatsgevonden.

Ter voorbereiding op de implementatie van de uitvoering van POP2 is besloten om een Twaalf Provinciën Overleg (TPO) in te stellen als vervolg op het EPO. Naast de provinciale POP-coördinatoren uit het EPO is ook de provincie Flevoland, die niet deelnam aan POP1, hierin vertegenwoordigd. Verder nemen betaalorgaan DLG (centraal en regionaal) en DR deel aan het TPO. Het Regiebureau POP voert het secretariaat. Het TPO is in 2006 viermaal bijeengekomen.

- Overlegverbanden binnen het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Binnen het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) neemt het Regiebureau deel aan de dossierstaf Vitaal Platteland en het MT Brusselse fondsen.

- Begeleidingsteam POP

Het Regiebureau POP neemt deel aan de vergaderingen van het begeleidingsteam POP (b-team) met vertegenwoordigers van (beleids)directies van LNV, betaalorganen en provincies. Hier wordt overlegd over interpretatiekwesaties met betrekking tot EU-regelgeving, die relevant is voor het POP. Het b-team is in 2006 zevenmaal bijeen geweest. In 2006 is in een apart werkgroepje vanuit het b-team gewerkt aan de afronding van de nieuwe opzet van het interpretatiedocument POP1.

- STAR-comité en Plattelandscomité:

Het STAR-comité is een inhoudelijk adviesorgaan van de Europese Commissie over plattelandsaangelegenheden op het gebied van POP1. Voor het adviseren over zaken die verband houden met de programmaperiode 2007-2013 is het Plattelandscomité ingesteld.

In 2006 zijn er in totaal tien (veelal gecombineerde) vergaderingen geweest van STAR- en Plattelandscomité. Samen met het Ministerie van LNV vertegenwoordigt een medewerker van het Regiebureau POP de lidstaat Nederland. In 2006 hebben vooral de concepten van de uitvoeringsverordening en de controleverordening voor de nieuwe programmaperiode de nodige aandacht gehad.

Ook heeft het Regiebureau POP in 2006 deelgenomen aan drie expertmeetings over de EU-voorschriften inzake monitoring en evaluatie voor de periode 2007-2013. Deze meetings werden georganiseerd door de Europese Commissie. Mede op basis van de reacties van de lidstaten tijdens deze bijeenkomsten heeft de Europese Commissie in september 2006 het eindconcept van het EU-handboek monitoring en evaluatie uitgebracht.

Het Regiebureau POP is in adviserende zin betrokken geweest bij de ontwikkelingen rond het SFC-systeem. Dit is een systeem van de Europese Commissie voor het elektronisch uitwisselen van informatie over onder andere POP en structuurfondsen. Ook heeft het Regiebureau POP een instructiebijeenkomst bijgewoond van de Commissie over de werking van het SFC-systeem.

- EOGFL-comité/Comité voor de Landbouwfondsen:

Het EOGFL-comité is het orgaan dat de Europese Commissie adviseert over de financiële aspecten van o.m. plattelandontwikkeling. Voor het afstemmen van financiële zaken die in de periode 2007-2013 het Plattelandsfonds betreffen, is het Comité voor de Landbouwfondsen ingesteld.

Het Regiebureau POP is in 2006 een aantal malen in adviserende zin betrokken geweest bij de voorbereiding van deze vergaderingen. Het ging vooral om advisering inzake de concepten van de financiële uitvoeringsverordeningen voor het Plattelandsfonds voor de periode 2007-2013. Waar het POP-aangelegenheden in de lopende programmaperiode betref, is het Regiebureau POP driemaal delegatied geweest van de Nederlandse vertegenwoordiging.

- Werkoverleg met DG AGRI:

Het reguliere overleg tussen vertegenwoordigers van het Regiebureau POP en ambtenaren van DG AGRI en Plattelandontwikkeling over uitvoeringsaangelegenheden rond het POP is in 2006 gericht geweest op de totstandkoming van POP2. In 2006 is er negenmaal (in)formeel overleg gevoerd over onderwerpen, die POP2 betreffen, zoals de Nationale Plattelands Strategie (NPS) en het programmadocument POP2 voor de periode 2007-2013.

Plusbus: ouderen uit isolement (Friesland)

Helpdesk-functie

Zowel regelings- en programma-eigenaren als betaalorganen, benaderen het Regiebureau POP regelmatig met (telefonische) vragen over bijvoorbeeld de interpretatie en wijze van uitvoering van het POP. Daarnaast stellen ook (potentiële) projectaanvragers het Regiebureau algemene vragen over het POP en de mogelijkheden voor subsidie.

Vanuit de helpdesk-functie streeft het Regiebureau naar een snelle behandeling van alle binnenkomende vragen.

6. Voorbereidingen programmaperiode 2007-2013

De voorbereidingen voor de programmaperiode 2007–2013 (POP2) hebben in het licht gestaan van het afronden en indienen van de NPS en de verdere concretisering daarvan in de vorm van het Programmadocument POP2.

Het Programmateam POP2 is een team dat speciaal is ingesteld voor het voorbereiden van de NPS en het Programmadocument POP2, en dat bestaat uit vertegenwoordigers van LNV (staf, beleid en uitvoering), VROM en provincies.

Het Programmateam POP2 is in 2006 25 keer bijeengewees om conceptteksten voor de NPS en Programmadocument POP2 te bespreken. Voorzitterschap en secretariaat van het programmateam waren in handen van het Regiebureau POP.

Verder heeft het Regiebureau de besluitvorming over POP2 in onder andere de Stuurgroep POP2 en het directeurenoverleg IPO-LNV voorbereid. Ook heeft het Regiebureau POP namens het Programmateam de maatschappelijke consultatie over de NPS en het Programmadocument POP2 georganiseerd.

Afronding Nationale Plattelands Strategie (NPS)

Een eerste conceptversie van de NPS werd in december 2005 op hoofdlijnen besproken in verschillende bestuurlijke gremia. Eind januari 2006 heeft een NPS-conferentie plaatsgevonden, waarvoor alle relevante maatschappelijke partijen uitgenodigd waren. Tijdens deze conferentie is de stand van zaken rond de NPS toegelicht. Ook heeft er een gedachtewisseling plaatsgevonden over de wijze waarop zoveel mogelijk meerwaarde voor het platteland bereikt zou kunnen worden, in de zin van meer en betere/integrale(re) projecten en het combineren van Nederlandse beleidsdoelstellingen met mogelijkheden in de Europese Verordening Plattelandsontwikkeling.

In maart heeft daarop een schriftelijke consultatieronde over de NPS plaatsgevonden, waarbij elf maatschappelijke organisaties hun standpunt (nogmaals) schriftelijk hebben ingebracht. Naar aanleiding van die reacties is de NPS op onderdelen aangepast en uitgebreid. De NPS is eind april besproken in het Landelijk Overleg Vitaal Platteland.

Daarna heeft er verscheidene malen op verschillende niveaus ambtelijk overleg plaatsgevonden tussen Nederland en Commissievertegenwoordigers. Ook is de conceptversie van de NPS door de minister van LNV besproken met de Tweede Kamer. Naar aanleiding van de verschillende overleggen is de NPS herzien. De strategie is daarbij inhoudelijk niet gewijzigd, maar er zijn wel wijzigingen doorgevoerd in de accenten van de strategie.

De definitieve versie van de NPS is in augustus 2006 bij de Europese Commissie ingediend. Die versie is ook gepubliceerd op de website van het Regiebureau POP (www.regiebureau-pop.eu > POP 2007 – 2013 > Basisdocumenten).

Bij brief van 24 november 2006 heeft de Commissie gereageerd op de NPS, en gemeld dat deze in grote lijnen voldoet aan de bepalingen van Verordening (EG) nr. 1698/2005 en aan de strategische richtsnoeren.

De NPS behoeft geen goedkeuring van de Europese Commissie, maar met haar opmerkingen moet wel rekening gehouden worden bij het opstellen van het Programmadocument POP2. Na goedkeuring van het Programmadocument zal een aangepaste versie van de NPS worden ingediend. Daarin zullen de wijzigingen, die de Europese Commissie heeft voorgesteld, zijn opgenomen, alsmede de wijzigingen als gevolg van de inhoud van het Programmadocument POP2.

Opstellen Programmadocument POP2

Parallel aan de verdere ontwikkeling van de NPS, is gestart met het opstellen van het Programmadocument POP2. Net als de NPS is dit Programmadocument opgesteld onder verantwoordelijkheid van het Programmateam POP2, waarin Rijk en provincies nauw hebben samengewerkt.

In het Programmadocument POP2 worden de strategische keuzes die in de NPS zijn gemaakt, uitgewerkt tot het niveau van de concrete maatregelen die in Nederland financieel gesteund kunnen worden vanuit het beschikbare EU-budget van circa een half miljard euro voor de periode 2007 – 2013. Deze maatregelen staan beschreven in de maatregelfiches die te vinden zijn op de website van het Regiebureau POP (www.regiebureau-pop.eu > POP 2007-2013 > Maatregelfiches).

Voor het opstellen van het Programmadocument POP2 was Nederland onder meer afhankelijk van de uitvoeringsverordening, die vastgesteld moest worden door de Europese Commissie. In deze uitvoeringsverordening staan nadere voorschriften per maatregel en wordt aangegeven op welke wijze het Programmadocument moet worden opgesteld. Helaas is deze uitvoeringsverordening pas zeer laat definitief beschikbaar gekomen (26 oktober vastgesteld, 15 december 2006 gepubliceerd). Dit heeft het opstellen van het Programmadocument POP2 op onderdelen vertraagd. Er is gewerkt met conceptversies van de uitvoeringsverordening op basis waarvan verschillende conceptversies van het Programmadocument zijn gemaakt (inclusief maatregelfiches).

Ook werd er in Europees verband nog onderhandeld over de Financiële Perspectieven. Hierdoor werd pas in de loop van 2006 duidelijk wat het exacte budget was dat aan Nederland werd toegewezen voor de periode 2007—2013. Zodoende konden definitieve keuzes over de verdeling van het budget voor de assen/maatregelen pas in een relatief laat stadium worden gemaakt.

Volgens de Europese Verordening plattelandsontwikkeling moet elk plattelandontwikkelingsprogramma vooraf getoetst worden door een onafhankelijke evaluator. Het doel van deze ex ante evaluatie is de kwaliteit van het programma te verbeteren en ervoor zorg te dragen, dat het programma zodanig consistent is opgesteld, dat de doelen optimaal kunnen worden gerealiseerd.

Het Regiebureau is namens ministeries en provincies opdrachtgever geweest voor de ex ante evaluatie. De (Europese) aanbestedingsprocedure is verzorgd door de directie Kennis van LNV, met betrokkenheid van het Regiebureau bij de selectie van de evaluator en de begeleidingscommissie voor de ex ante evaluatie. De ex ante evaluatie is uitgevoerd door Ecorys Nederland bv samen met DLV Groen & Ruimte bv.

In tegenstelling tot POP1 schrijven de EU-richtlijnen voor, dat er voor POP2 een Strategische Milieubeoordeling (SMB) moet worden uitgevoerd als onderdeel van de ex ante evaluatie. Voor de uitvoering van de SMB heeft Ecorys, als hoofdopdrachtnemer voor de ex ante evaluatie, Witteveen + Bos Raadgevend Ingenieurs ingeschakeld. Conform de EU-richtlijn zijn twee (schriftelijke) consultaties over de SMB georganiseerd. De resultaten van de ex ante evaluatie en de SMB zijn onderdeel van het Programmadocument POP2. Ook deze zijn te vinden op de website van het Regiebureau POP (www.regiebureau-pop.eu > POP 2007-2013 > Basisdocumenten). Naar aanleiding van de aanbevelingen in de ex ante evaluatie is het Programmadocument POP2 op enkele punten aangepast.

Een ander verplicht onderdeel van het Programmadocument POP2 is het communicatieplan POP2. In dit plan worden de verschillende acties beschreven, die in het kader van voorlichting en publiciteit in de periode 2007-2013 uitgevoerd zullen worden. In hoofdstuk 8 Communicatie wordt hierop ingegaan.

In juni 2006 heeft een consultatiebijeenkomst plaatsgevonden, waarvoor alle relevante maatschappelijke organisaties waren uitgenodigd. Tijdens deze bijeenkomst is een presentatie over het Plattelandsnetwerk gegeven en is uitgebreid gediscussieerd over alle assen en keuzes, die gemaakt zijn voor de in Nederland in te zetten POP-maatregelen. In oktober 2006 heeft een schriftelijke consultatie plaatsgevonden over het eindconcept van het Programmadocument POP2. Maatschappelijke organisaties, belangengroepen, waterschappen en gemeenten is expliciet verzocht om op het concept te reageren en daarnaast is via de website van het Regiebureau POP aan alle belangstellenden de mogelijkheid geboden hun visie te geven.

Herstel uniek cultuurlandschap (Drenthe)

Over het eindconcept van het Programmadocument POP2 heeft verscheidene malen op verschillende niveaus ambtelijk overleg plaatsgevonden tussen Nederland en vertegenwoordigers van de Europese Commissie. Ook is de conceptversie van het Programmadocument in alle relevante bestuurlijke gremia besproken, en door de minister van LNV aan de Tweede Kamer toegezonden.

Nadat het Programmadocument werd vastgesteld in de Ministerraad van 8 december, is het op 12 december besproken met de Europese Commissie en op 14 december in een Algemeen Overleg met de Tweede Kamer. Het Programmadocument is op 27 december 2006 formeel ingediend via SFC. Daarop heeft de Europese Commissie een aantal vragen gesteld over het Programmadocument en heeft zij op bepaalde punten verzocht om nadere toelichting. Over de beantwoording van de vragen heeft vanaf begin 2007 (informeel) overleg plaatsgevonden met de Europese Commissie. Op 20 juni 2007 is het programmadocument goedgekeurd.

7. Specifieke onderwerpen

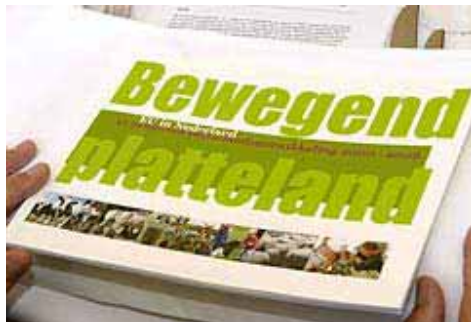
Vorbereiding ex post evaluatie

Naar aanleiding van de aanbevelingen in de midterm-evaluatie van POP1 in 2003 heeft het Regiebureau POP in maart 2005 opdracht gegeven aan Ecorys Nederland bv om voor de ex post evaluatie te komen tot een vereenvoudiging van het monitorings- en evaluatiesysteem. De opdracht behelsde het inperken van het aantal specifieke evaluatievragen en het kwantificeren van ontbrekende streefwaarden bij de ingeperkte lijst van specifieke en gemeenschappelijke evaluatievragen.

In het najaar van 2005 heeft Ecorys Nederland bv een conceptversie van het eindrapport gepresenteerd met daarin een voorstel voor het terugbrengen van het aantal evaluatievragen en het vaststellen van ontbrekende streefwaarden (kwantitatief of kwalitatief). In november 2005 is het voorstel gepresenteerd aan de Europese Commissie en daar positief ontvangen. Het eindrapport "Minder en beter, ex-post evaluatiekader voor POP Nederland" is begin 2006 opgeleverd en op 6 september 2006 in de vergadering van het C.v.T. vastgesteld.

Brochure Bewegend Platteland

In het kader van de afronding van POP1 heeft het Regiebureau POP opdracht gegeven voor het vervaardigen van de brochure "Bewegend platteland, EU in Nederland, 15 projecten plattelandsontwikkeling 2000-2006". In deze brochure worden, zoals de titel al aangeeft, vijftien projecten belicht die in de periode van POP1 dankzij POP-geld uitgevoerd konden worden.

De brochure "Bewegend Platteland"

De diversiteit aan projecten, maar vooral ook het enthousiasme dat uit de verhalen spreekt, geeft een goed beeld van het belang van de EU-gelden. Tijdens de C.v.T. -vergadering van 6 september 2006 heeft de minister van LNV een exemplaar van de brochure aan mevrouw Edelenbosch overhandigd die de brochure namens de gedeputeerden landelijk gebied in ontvangst nam, en aan de heer Tarno, vertegenwoordiger van de Europese Commissie. Het C.v.T. concludeerde dat een dergelijke brochure een goed middel is om een beeld neer te zetten van een ondernemende overheid, het plattelandsbeleid onder de aandacht te brengen en om het publiek te laten zien wat er met Europese bijdragen tot stand kan worden gebracht.

8. Communicatie

Communicatieplan POP2

Uitvoeringsverordening (EG) nr. 1974/2006 bepaalt dat de plattelandsontwikkelingsprogramma's van de lidstaten een communicatieplan moeten bevatten. 2006 heeft, wat communicatie betreft, daarom grotendeels in het teken gestaan van het opstellen van het communicatieplan voor de periode 2007-2013.

In dit plan worden de verschillende acties beschreven die in het kader van voorlichting en publiciteit in de periode 2007-2013 uitgevoerd zullen worden. Voorbeelden hiervan zijn: de uitgave van een brochure met algemene informatie over POP2, het periodiek verzenden van een digitale nieuwsbrief, het organiseren van informatiebijeenkomsten, en de verkiezing van het POP-project van het jaar. Ook wordt in het plan ingegaan op de Europese verplichtingen waaraan voorlichting en publiciteit over POP2 moeten voldoen. Het Regiebureau POP staat centraal in de aansturing van de activiteiten. De provincies en het Ministerie van LNV zijn bij een groot aantal activiteiten betrokken, vooral bij de voorlichting op maatregelniveau.

Het plan is als bijlage van het Programmadocument POP2 op 27 december 2006 formeel ingediend bij de Europese Commissie. Zij gaf aan onder de indruk te zijn van het resultaat, en wil het communicatieplan als voorbeeld stellen voor de andere lidstaten!

Internetsite

Sinds 1 januari 2006 heeft het Regiebureau een nieuwe website. Deze nieuwe site is overzichtelijk en zeer informatief. Op www.regiebureau-pop.eu kan iedereen terecht voor uitgebreide informatie over POP1 en POP2, het laatste nieuws, en de contactgegevens van provincies en betaalorgaan. Handig is ook de link naar de basisdocumenten. Op die pagina zijn de actuele versies van de belangrijkste documenten gemakkelijk te vinden, net als de relevante verordeningen. Bezoekers kunnen hun reacties of suggesties kenbaar maken via het digitale contactformulier en de website kent ook een afgescheiden deel dat speciaal toegankelijk is voor bepaalde doelgroepen.

In totaal hebben in 2006 881 unieke bezoekers de website bezocht. Zij waren samen goed voor 22542 pageviews.

Nieuwsbrieven

In 2006 zijn de nieuwsbrieven 32, 33 en 34 uitgebracht en verzonden naar ongeveer 250 abonnees. Deze nieuwsbrieven bevatten het laatste nieuws en andere wetenswaardigheden over POP1 en POP2.

9. Personele en managementinformatie

Personeelsmutaties

Per 1 april 2006 zijn Willy Verviers en Annemiek Nap het Regiebureau POP komen versterken. Beide zijn gedetacheerd vanuit het Ministerie van LNV.

Per 15 april 2006 is afscheid genomen van Peter Ros, die gedetacheerd was vanuit de provincie Noord-Holland. Hij is in dienst is getreden van het projectbureau Nieuwe Hollandse Waterlinie.

Irene van Vugt, office manager, heeft het Regiebureau POP begin juni verlaten om zich geheel aan haar artistieke loopbaan te wijden.

Eind december liep het detachingscontract van Sandra Veerman af; zij is per 1 januari 2007 teruggekeerd naar de provincie Gelderland. Vooruitlopend op zijn officiële uitdiensttreding vanwege pensionering in februari 2007, heeft het Regiebureau POP in december 2006 eveneens afscheid genomen van Hans Uittenbogaard, Regiebureau-medewerker van het eerste uur.

Formatie

Het Regiebureau heeft als projectorganisatie geen eigen ambtelijke formatie, maar werkt met detacheringen vanuit het Ministerie van LNV, de provincies en uitzendbureau Start.

De formatieruimte van het Regiebureau bedraagt 7 fte.

Met ingang van 1 januari 2007, de formele start van de nieuwe POP-periode, zal gewerkt gaan worden met IF-contracten, waarbij de LNV-gedetacheerden administratief worden ondergebracht bij het Regiebureau POP.

Bedrijfsvoering

Ook in 2006 is het Regiebureau bij de bedrijfsvoering op professionele wijze ondersteund door het Projectenbureau van het Ministerie van LNV.

Facilitair

Het Regiebureau huurt kantoorruimte van DLG, maakt gebruik van de technische infrastructuur van DLG en doet regelmatig een beroep op de facilitaire ondersteuning van LNV en DLG.

Financiën

De uitgaven voor personeel en materieel zijn binnen de kaders van de begroting gebleven.

Bijlagen

Bijlage 1: samenstelling Comité van Toezicht POP in 2006

1. **dhr. dr. C.P. Veerman**, Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (voorzitter);
2. **mw. A. Edelenbosch**, Gedeputeerde van de provincie Drenthe, namens de provincies Groningen, Fryslân en Drenthe;
3. **dhr. P. Jansen**, Gedeputeerde van de provincie Overijssel, namens de provincies Overijssel en Gelderland;
4. **dhr. L.E. van der Sar**, Gedeputeerde van de provincie Zuid-Holland (tevens plv. voorzitter), namens de provincies Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht;
5. **dhr. G. Driessen**, Gedeputeerde van de provincie Limburg, namens de provincies Zeeland, Noord-Brabant en Limburg;
6. **dhr. prof. dr. A.N. van der Zande**, Directeur-Generaal van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit;
7. **mevr. ir. I.M. Bakker**, Directeur-Generaal Ruimte van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer;
8. **dhr. ir. J.A.W.H.M. Zwetsloot**, hoofd Regiebureau POP (secretaris).
9. **dhr. P. Tarno**, namens de Europese Commissie (adviserend lid).

Bijlage 2: medewerkers Regiebureau POP in 2006

Hoofd:

- **dhr. ir. J.A.W.H.M. Zwetsloot**, gedetacheerd vanuit het Ministerie van Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit.

Stafmedewerkers:

- **mevr. ir. H.M. Brugging**, gedetacheerd vanuit het Ministerie van Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit;
- **mevr. mr. drs. A.M.P. Nap**, gedetacheerd vanuit het Ministerie van Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit (per 01-04-2006);
- **dhr. drs. P.G.M. Ros**, gedetacheerd vanuit de provincie Noord-Holland. (tot en met 15-04-2006);
- **dhr. ing. J.A.A. Uittenbogaard**, gedetacheerd vanuit het Ministerie van Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit;
- **mevr. ir. S. M. Veerman**, gedetacheerd vanuit de provincie Gelderland (tot en met 31-12-2006);
- **mevr. W.L.M. Verviers-Rigter**, gedetacheerd vanuit het Ministerie van LNV (per 01-04-2006).

Secretariaat:

- **mevr. T.H.F.C. Sibma**, gedetacheerd vanuit Uitzendbureau Start.
- **mevr. I. van Vugt** (tot begin juni) gedetacheerd vanuit Uitzendbureau Start.